

туку що быль дошъль отъ Цариградъ, ся изгубиль безъ да знае нѣкой, дѣ и какъ, а колко-то останжли живи, наложилъ имъ ся на вратове-ты тяжкій на робство-то яремъ. Монголи-ти на своїхъ вѣротърпимость, макарь и да оставили най-напрѣдъ народа, да си е свободенъ на вѣрѣ-тѣ; нѣ много пажи го карали пажъ, да съвѣршава по нѣкога же и обряды-ты на языческѣ-тѣ имъ религії, прѣдаващецъ на смерть сички оныя, кои-то нерачали и строго исповѣдали свое-то Христианство. Такви страдалци были Черниговскій князь Михаилъ, бояринъ-тъ му Тодоръ и Рязанскій князь Романъ. Въ XIV-ый вѣкъ пажъ, кога-то Монголи-ти ся помюсюлманили, черкова-та ся изложила въ още по-голѣмѣ опасность прѣдъ тѣхъ. Само съпротивленіе-то, кое-то до отчайваніе посрѣднили отъ Руссы-ты въ Тверь, както и породени-ти раздори въ самѣ-тѣ имъ орджа, могли да задѣржатъ Ханове-ти имъ, да не наложить ислямисма си на Россію.

Тя слѣдъ нашествіе-то на Батія десять годины почти стояла безъ митрополитъ,* и едва тогава былъ избранъ Кириллъ II-ый (1250—1280 г.), кой-то си прѣкараль сичко-то врѣмѧ въ тридесять годишно-то правленіе на черковѣ-тѣ, да пажтува по запустѣлъ-ты градища, и да имъ вѣздига навредъ черковы. Като поприглѣдалъ епархіи-ты, что да види? — животъ-тъ на клера и народа былъ прѣисполненъ съ безпорядъци. Духовни-ти санове ся давали на лица безъ никакво достойнство; противухристиански-ти обычая върлували, и нѣмало кой да гы поправи; пастыри-ти си глѣдали кефа, и не ся смыслали да си наглѣдать паство-то; правила-та за благочиніе-то на черковѣ-тѣ не были разбираны отъ мнозина, спроти языка на кой-то были написаны и защо-то нѣмало, кой да имъ гы растѣлкува.

Заради това донесъль той отъ Бѣлгарії единъ пъленъ списъкъ на сички-ты правила заедно съ тѣлкованіе-то имъ, и свыкаль въ Владимиръ Сѣборъ, за да ся земѧть приличны-ты мѣркы за искореняваніе-то на сички-ты безпорядъци, кои-то съглѣдалъ.

Киевъ и другы-ти градища около него ся разорили, и татарскы-ты стражи ся простирады чакъ до него, прѣнаждаващецъ останжлы-ты още тамъ жители, да бѣгать, кой дѣто може и ще; само на Сѣверъ при великия князь ся поопазили черковы-ты, кои-то чисто усѣщали нуждѫ отъ митрополита, та заради това Св. Ки-

*) Прѣди нашествіе-то на Монголы-ты (1238 г.) туку щомъ дошъль изъ Гърико митрополитъ Іосифъ; а какво е станжло съ него, при всеобще-то бѣствіе, нищо ся не говори отъ лѣтописы-ты.